

NEONATOLOGICKÁ SEKCIA SLOVENSKEJ PEDIATRICKEJ SPOLOČNOSTI

organizačná zložka Slovenskej lekárskej spoločnosti

Kontaktná adresa: Doc. MUDr. František Bauer, PhD., m. prof., tel.: 035 6912 202,
e-mail: f.bauer@nspnz.sk, FNŠP, Neonatologická klinika, Slovenská 11, 940 34 Nové Zámky

Zápisnica zo zasadnutia výboru NS SPS

16. 05. 2011 Martin

Prítomní:

A. Antalíková	D. Chovancová	I. Moravcová
F. Bauer	J. Jánoš	M. Mošková
E. Franková	M. Litavec	A. Reváková
I. Frič	G. Magyarová	M. Vasiľová
V. Haľamová	K. Maťašová	M. Zibolen

Za volebnú komisiu: I. Hartmanová

Ospravedlnení: H. Drobná, M. Benedeková, M. Huttová, P. Krcho

Program zasadnutia výboru NS SPS

1. Kontrola uznesení z predchádzajúceho zasadnutia výboru
2. Agenda hlavného odborníka MZ SR pre neonatológiu
3. Transport novorodenca
4. Kalmetizácia
5. NEOSS NeonatalEarly – OnsetSepsisSurvey
6. NV na podporu dojčenia (referuje Marcel Litavec)
7. Indikátory kvality
8. Bilancia úloh realizovaných za posledné funkčné obdobie výboru NS SPS
9. Poďakovanie
10. Výsledky volieb výboru NS SPS
11. Iné

Priebeh zasadnutia:

1. Kontrola uznesení z predchádzajúceho zasadnutia výboru:

8/2009 Sledovanie nozokomiálnych infekcií: MUDr. M. Litavec ako člen pracovnej skupiny pre sledovanie nozokomiálnych infekcií rozposlal pokyny na jednotlivé pracoviská JVSN a JRSN. Zároveň ponúkol možnosť konzultácií e-mailom pri nejasnostiach ohľadne vykazovania alebo práce s programom. Do termínu konania zasadnutia výboru sa žiaľ zapojila len jedna tretina pracovísk. **Výbor NS SPS žiada všetky pracoviská úrovne III. a III.+ aby sa do tohto projektu zapojili.** Cieľom je znížiť incidenciu i neonatálnu mortalitu pre nozokomiálne infekcie u novorodencov s pôrodnou hmotnosťou 1500 g a menej, ktorá je za posledné obdobie vysoká a nemá klesajúci trend a je teda jednou z oblastí, na ktoré sa zameriava pozornosť odbornej spoločnosti v rámci zlepšovania kvality poskytovanej starostlivosti.

1/2010 Distribúcia monografie pre rodičov nezrelých detí: Monografia bola distribuovaná na jednotlivé pracoviská, ktoré majú záujem poskytnúť rodičom túto publikáciu. Prednostná distribúcia bola na pracoviská s JVSN a JRSN. V prípade záujmu rodičov z pracovísk II. a I. úrovne o túto publikáciu, je potrebné usmerniť rodičov na pracoviská III. a III.+ úroveň,

kde si túto publikáciu môžu zakúpiť. Cena publikácie je jednotná 6 €. Prostriedky získané predajom publikácie budú využité pri znovuvytlačení uvedenej publikácie, je preto potrebné ich zhromažďovať aby boli k dispozícii pri tvorbe novej objednávky.

3/2010 Voľby výboru NS SPS sa konali v máji roku 2011, korešpondenčnou formou. O výsledkoch volieb bola informovať na zasadnutí výboru I. Hartmanová.

Na základe volieb boli **do výboru NS SPS zvolení** (uvedenie je v abecednom poradí): F. Bauer, M. Benedeková, H. Drobná, E. Franková, D. Chovancová, P. Krcho, M. Litavec, G. Magyarová, K. Maťašová, I. Moravcová, M. Mošková, M. Vasiľová, M. Zibolen.

Do dozornej rady NS SPS boli zvolení (uvedenie je v abecednom poradí): A. Antalíková, J. Jánoš, A. Reváková.

Čestnými členmi výboru NS SPS sú: I. Frič, V. Haľamová, M. Huttová.

2. Agenda hlavného odborníka:

- **Zlúčenie perinatologického centra Košice:** HO MZ SR pre neonatológiu, prof. Zibolen informoval o zaslaní súhlasného stanoviska na MZ SR ohľadne spätného spojenia perinatologického centra v Košiciach tak, aby pracovisko malo všetky úrovne neonatologickej starostlivosti od I. až po III+ a zároveň bolo organizačne priamo naväzujúce na gynekologicko-pôrodné pracovisko.
- **Upresnenie indikácií na hospitalizáciu v perinatologických centrách:** HO MZ SR pre neonatológiu, prof. Zibolen informoval o stanovisku, ktoré objasňuje priority pri hospitalizácii novorodencov v perinatologických centrách, kde rozhodujúcim a vedúcim kritériom u nezrelých novorodencov je gestačný vek dieťaťa, ktorý má prednosť pri posudzovaní pred pôrodnou hmotnosťou, samozrejme s ohľadom na celkový zdravotný stav dieťaťa.

3. **Transport novorodenca** – MZ SR sa zaoberá problematikou transportov všeobecne, v súvislosti s tým NS SPS odoslala znovu požiadavky na legislatívne úpravy, ktoré sú potrebné, aby mohol byť realizovaný transport novorodenca v zmysle návrhu odborného usmernenia pre transport, ktoré vypracovala NS SPS.

4. **Kalmetizácia** – Na základe listu hlavného odborníka pre neonatológiu prof. Zibolena, ktorý bol prekonzultovaný v spolupráci s HO pre pneumológiu a ftizeológiu prof. Rozborilovou, sa kalmetizácia na neonatologických pracoviskách vykonáva len do 42. dňa života dieťaťa. Deti, ktoré je potrebné očkovať neskôr odosiela praktický lekár pre deti príslušnému špecialistovi, ktorý v danom regióne kalmetizáciu vykonáva:

- MUDr. Katarína Kadlicová, pneumoftizeologická ambulancia Kliniky detskej pneumológie UNB, Nemocnica Ružinov – vysunuté pracovisko Podunajské Biskupice, Krajinská 99-100, 821 05 Bratislava
- MUDr. Juraj Jakubička – detská pneumoftizeologická ambulancia, Špitálska 13, 949 01 Nitra
- MUDr. Jana Časnochová, detská pneumoftizeologická ambulancia, Školská 36, 962 33 Zvolen
- MUDr. Ivona Bacmaňáková, detská pneumoftizeologická ambulancia Kliniky detí a dorastu JLF UN, Kollárova 2, 036 59 Martin
- MUDr. Mária Tamášová, detská pneumoftizeologická ambulancia, Poliklinika Alexandra, Tatranské nám.8, 058 01 Poprad
- MUDr. Alžbeta Bodnárová, detská pneumoftizeologická ambulancia, Poliklinika Juh, Rastislavova 45, 040 01 Košice.

5. **NEOSS NeonatalEarly – Onset Sepsis Survey:** bola nám ponúknutá možnosť zapojiť sa do medzinárodnej štúdie na sledovanie včasnej novorodeneckej sepsy (NEOSS). Cieľom štúdie je: 1) stanoviť indikácie na zahájenie ATB terapie; 2) zistiť dĺžku ATB terapie; 3) určiť, ktoré laboratórne parametre sa využívajú pri rozhodovaní o liečbe a počas nej. Zúčastnenci sa môžu pripojiť prostredníctvom: <https://www.surveymonkey.com/s/NEOSSeasteurope>.
6. **NV na podporu dojčenia:** M. Litavec ako predseda Národného výboru na podporu dojčenia referoval o nových zámeroch tohto výboru. Z uvedeného vyplýva potreba znovu realizovať školenia na podporu dojčenia pre neonatologické pracoviská, ako i pre pediatrické pracoviská v regióne, zlepšiť praktickú časť školení, viesť školenia v spolupráci odborníkov s občianskymi združeniami. Na neonatologických pracoviskách je podpora matkám poskytovaná zdravotníckym personálom, v domácom prostredí pokračujú laktčné poradkyne. V spolupráci s občianskym združením Mamila, ktoré sa aktívne zaoberá i vyškolením týchto poradkýň, navrhuje výbor NS SPS dosiahnuť dohodu o spolupráci tak, aby bola podpora matkám poskytovaná po vyjadrení sa detského lekára k zdravotným rizikám, respektíve k bezpečnosti podpory výhradného dojčenia pre konkrétne dieťa. M. Litavec zároveň podotkol, že našim cieľom nieje len podpora dojčenia, ale i ďalších postupov zlepšujúcich kvalitu starostlivosti o dieťa vrátane podpory vzťahovej väzby, zásad behaviorálnej starostlivosti a podobne. O uvedených aktivitách bude M. Litavec priebežne informovať na ďalších zasadnutiach výboru NS SPS.
7. **Indikátory kvality:** pracovná skupina I. Frič, F. Bauer a G. Magyarová pripravili a po konzultácii vo výbore NS SPS odoslali návrh indikátorov kvality na MZ SR ako aj osobne konzultovali na UDZS. Uvedený návrh indikátorov kvality bude znovu zaslaný spolu s požiadavkou na úpravu dávky odosielanej do zdravotnej poisťovne o hospitalizovaných pacientoch (774), nakoľko táto je zdrojom údajov pre výpočet indikátorov kvality.
8. **Bilancia:** F. Bauer zhrnul trendy vývoja demografie a neonatálnej mortality a morbiditu za predchádzajúce obdobie:
 - zvyšuje sa absolútny **počet živonarodených novorodencov**, nakoľko vo fertilnom veku sú teraz práve populačne silné ročníky
 - zvyšuje sa i percentuálny podiel a teda i absolútne počty detí s pôrodnou **hmotnosťou nižšou ako 2500 g**
 - pokles neonatálnej úmrtnosti je za posledné obdobie pozvoľný a nepribližujeme sa hodnotám Českej republiky
 - pretrvávajú **veľké rozdiely medzi jednotlivými regiónmi**, pričom príčinou nie sú vrodené vývojové chyby ani novorodenci s pôrodnou hmotnosťou pod 1000g, ktoré sú hlavnými prioritami pri znižovaní NM v SR
 - hodnoty úmrtnosti pre **VVCH a detí pod 1500 g sú vysoké**, pokles bol zaznamenaný v úmrtnosti pre VAS
 - zaznamenaný bol **vzostup úmrtnosti a incidencie intraventrikulárnych hemorhágií 3. a 4. stupňa** u novorodencov s pôrodnou hmotnosťou pod 1500 g
 - vysoké hodnoty dosahuje aj **incidencia a úmrtnosť pre včasné a neskoré infekcie**
 - u extrémne nezrelých novorodencov je potrebné **brať do úvahy existenciu „šedej zóny“** aplikovanej s ohľadom na súčasné podmienky v Slovenskej republike. Prežívanie a kvalita života novorodencov podľa gestačného veku sa zlepšuje na rozhraní 25. gestačného týždňa. U novorodencov s nižšou

gestáciou je potrebné zväziť vitalitu ako i ďalšie záťažové faktory (infekcia, trauma, asfyxia...).

- vyššia je i **incidencia viacplodových tehotností**, na čom sa vo veľkej miere podieľa vyššia incidencia asistovanej reprodukcie
- vyššia je **incidencia pôrodov per sectio caesarea**
- zvýšené je i **prežívanie chorých novorodencov**
- z uvedeného vyplýva i **vyššia obsadenosť lôžok určených pre patologických novorodencov**.

9. Pod'akovanie: F. Bauer sa poďakoval všetkým za výbornú spoluprácu počas celého funkčného obdobia doterajšieho výboru a každému, kto pomohol slovenskej neonatológii a sumarizoval doterajšie aktivity výboru NS SPS:

9.1. riešené úlohy:

- DRG – pilotný projekt DRG-Neo
- Hranica viability - odsúhlasené SGPS
- Indikátory kvality
- definovanie minimálneho prístrojového a technického vybavenia
- zavedenie surveillance NN pod 1500 g
- odborné usmernenia v spolupráci s hlavným odborníkom: označenie novorodenca, podpora dojčenia, indikácie na podávanie surfaktantu
- návrhy na OU: hypoglykémia, transfúzia, HIV/AIDS, IDM, ŠOK
- edukačné aktivity: Publikácia pre rodičov nezrelých novorodencov „Narodili sme sa nezrelí“; NNRP, Neonatologické zvesti, neonatologické konferencie, edukačné kurzy
- spolupráca s ďalšími spoločnosťami: spoločné zasadnutie výborov SR a ČR, členstvo v UENPS
- nové metódy terapie: hibernácia, nové módy UPV
- zvolenie čestných členov výboru NS SPS
- vypracovanie a realizácia Národného neonatologického programu:
 - Dôsledná realizácia centralizácie a poskytovania diferencovanej starostlivosti o plod a novorodenca v zmysle platnej koncepcie odboru neonatológia po realizácii prístrojového dovybavenia jednotlivých pracovísk, pričom informoval, že súčasnosti MZ SR realizuje prvú etapu prístrojového dovybavovania v neonatológii – pre JVSN, nasledovať bude druhá etapa zameraná na neonatologické pracoviská s JRSN.
 - Zabezpečenie diferencovanej platby za novorodenca podľa medicínsko-ekonomickej závažnosti - DRG-NEO SR.
 - Pre adekvátny transport novorodencov je potrebné, aby bol návrh Odborného usmernenia pre transport novorodencov prijatý.
 - Zabezpečenie ďalšieho vzdelávania pracovníkov v neonatológii – skrátenie doby prípravy na atestáciu.
 - Intenzívnejšie zavádzanie myšlienok BFHI v perinatologicko-neonatologickej praxi.

9.2. k neukončeným aktivitám patria: Transport novorodenca: materiály odovzdané na MZ SR a DRG – je v procese prípravy

9.3. k neúspešne riešeným aktivitám patria: skrátenie doby atestačnej prípravy z neonatológie, zníženie regionálnych rozdielov v NM, zvýšenie počtu intenzívne-resuscitačných lôžok

10. Výsledky volieb výboru NS SPS: Novozvolený výbor NS SPS zvolil viackolovým tajným hlasovaním za predsedu D. Chovancovú a za vedeckého tajomníka G. Magyarovú.

11. Iné

11.1. **Kredeizácia:** na kredeizáciu je možné objednať prípravok zodpovedajúci odbornému usmerneniu MZ SR. Je v ponuke od firmy Unimedpharma: ide o 2,5% Povidon iodide - očné kvapky, 10 ml balenie s expiráciou 2 mesiace (dovala@unimedpharma.sk).

11.2. Cenu za najlepšiu publikáciu a za najlepšiu knižnú publikáciu v neonatológii za rok 2010 výbor NS SPS udelil:

- **cenu za najlepšiu publikáciu:** Maťašová K., Dókuš K., Žúbor P., Danko J., Zibolen M.: Physiological changes in blood flow velocities in the superior mesenteric and coeliac artery in healthy term fetuses and newborns during perinatal period. Journal of Maternal Fetal and Neonatal Medicine. Epub 2010 Dec 7.
- **cenu za najlepšiu knižnú publikáciu:** autorskému kolektívu: Magyarová G., Bauer F., Antalíková A., Baňasová V., Benedeková M., Bystrická A., Dancziová V., Demová K., Drobná H., Ďurišová A., Franková E., Frič I., Haľamová V., Hikkerová A., Huttová M., Chamutyová K., Chovancová D., Jánoš M., Kaiserová Ľ., Kováčová M., Kralovič Ľ., Kuková Z., Krcho P., Mišová R., Mošková M., Orišková E., Prističová E., Reváková I., Sedláčková H., Štillová L., Treciaková M., Vasiľová M., Zibolen M.: Narodili sme sa nezrelí..., Viničné: Iglowart, 2010. ISBN 978-80-969878-5-6

Záverečné uznesenia budú stanovené na zasadnutí novozvoleného výboru NS SPS

Prof. MUDr. F. Bauer, PhD.
Emeritný predseda NS SPS

Doc. MUDr. D. Chovancová, PhD.
Predseda NS SPS

PhDr. G. Magyarová
vedecký sekretár NS SPS